

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

вносять: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодинокі числа по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо русне ми серце і віра русна“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Оссолінських ч. 11. партер (фронт від ул. Тихої). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Політика на два фронти.

(Х) В політиці кожне стороництво, кожний наряд та й кожда держава глядять звичайно союзників, щоб скріпити своє становище і скорше та успішніше досягнути витягнути собі ціль. Нічого отже дивного, що й Поляки гляділи і глядять союзників, для скріплення свого становища і для легшого досягнення національно-політичних цілей. Однак у виборі тих союзників не все бувають щасливі, а що найменше не дослідливі. Пригадаємо тут, скільки то перед трема майже роками народило шуму в Кракові і у Львові, де представники рад міських обох тих галицьких міст, представники польського кола соймового і парламентарного, і всяких корпорацій та стороництв польських витали і гостили бенкетами а постолів новославізму гр. Бобрінського, генерала Владими́рова, д-ра Крамаржа і т. п., а крім краківського і львівського братаня відбувало ся так само у Варшаві та в Празі. Але після того братаня послідувало відтак велике розчарованє, бо московське правительство не тільки не дало ніяких цілей Полякам в Росії мимо шумних фраз гр. Бобрінського і д-ра Крамаржа, але навпаки впровадило великі обмеженя. Відчули на собі тільки Русини се братанє, бо вислідом братаня в Празі з Дудикевичівцями і іншими новославістами є се, що руский съвщеник-народовець не дістане нігде презенти на парохію, бо дано зобовязанє, що можуть одержувати на основі зроблених умов тільки старогусині.

Минувшої неділі відбув ся в Кракові привіт славянських гостей, але вже з иншого політ. табору, а з нагоди святкована конституції 3-го мая у Львові привіт не славянських, але малярських гостей.

В Кракові витали Поляки представників слов'янського народу з Країни (між ними маршалка Шукля і єго заступника Лямпого, Погачніка, кн. Ленарда

ітп.) і хорватського (Радич) з нагоди роковин основаня в Кракові південно-славянського товариства.

Гостий південно-славянських витали в Кракові проф. Эдзеховский і президент др. Лео, ті самі, що перед трема роками з таким самим одушевлєнем витали новославістів гр. Бобрінського, генерала Владими́рова, д-ра Крамаржа ітп., але сим разом проф. Эдзеховский був приневолений признати, що тепер неможливе є зближенє між Поляками і Москалями, а президент міста др. Лео запевняв, що Поляки переняті почуванями братньої солідарности для всіх славянських народів, однак не є ані панславістами ані новославістами.

Редактор місячника „Swiat Słowiański“, Конечни вказував на се, що не можна робити славянської політики з Росією, отже треба таку політику вести мимо Росії. Остерігано в тих промовах Словінців і Хорватів, щоби не були москвофілами.

Сі два візди в Кракові, з 1908. р. новославянський, а в 1911 південнославянський кидають дивне звітло на політичну послідовність, а властиво непослідовність, котру можна би пояснити хіба сею одною обставиною, що не було там ані одного визначнішого політичного політика польського.

На всякий однак спосіб Краків виявляв одушевлєнє для політики раз — новославянської а другий раз проти ново- і панславянської, а в обидвох случаях почуваня славянські.

У Львові знов Поляки витали на обході конституції 3-го мая Малярів, також з одушевлєнем в дусі колишнього оклику: „Polak — Wegier — dwa bratanki“, а всякі польські дневники львівські вказують на велике значінє для Поляків політичного порозуміння з Малярами. Хто хоч трохи ознакомлений з політичними відносинами в Угорщині, знає добре, що угорське правительство веде політику крайню ворожу славянським народностям

і що проти сеї малярської системи правительственной ведуть завзяту опозицію Словаки і південні Славяни — Хорвати і Сербі.

Колиж Поляки так переняті братними славянськими почуванями, як се запевняли в Кракові п. Эдзеховский, Лео і Конечни, то питаємо ся, як з тим можна погодити одушевлєнє для Малярів, котрі між иншими гноблять іменно південних Славян, з котрих представниками братали ся краківські Поляки?!

Уваги до звіту із загальних зборів Руского Товариства педагогічного.

Від декількох літ запанувала серед частини нашої суспільности статутоманія і в реформі статутів добачають ліку оживленя товариств. І так мали ми ряд засідань у Львові в товаристві „Просвіта“, раджене без кінця, реформовано, проктовано усунєнє видавництва членських книжочок та инші зміни, а ту наряд всюди заявляєсь проти сеї новости і жадає дальшого видаваня книжочок. Видко, ще взорець такої зміни, який оказав ся влучним і відповідним для руского народу, не конче надає ся для нас і витвореної вже довгими літами практики.

Подібно дїє ся тепер в Товаристві педагогічнім. Довгий ряд літ жило у нас Тов. педагогічне і гуртувало з початку переважно самих учителів, професорів, та горстки дучковенства і сьвітської інтелігенції.

Товариство се видавало свій орган „Учитель“, що переходив ріжні хвилі життя і зміняв чи не за часто редакторів, „Давінок“ часопись для дітей і книжочки для дітей, а від часу до часу який підручник.

З часом звернуло Товариство пильнішу увагу на удержуванє приватних шкіл, як ви-

ділової жіночої учительської семінарії та бурс і на сей дїл звернуло переважну часть своєї діяльности і материяльних засобів.

Пошпрена праця вимагала твореня комітетів, зміни постанов і статутів і се переведено, статуту змінено р. 1902, однак без нарушуваня основ товариства.

Настав відтак рух за закладанєм курсів неграмотних і в сїм напрямі підняло Товариство „Просвіта“ живішу діяльність, витворило анкету, обдумало способи веденя, розписало конкурс на виданє „Букваря“ і мало в сїм напрямі видавати дальші книжки до читаня для народу. Працю сю підпомагало і Товариство педагогічне через своїх членів і агенди.

В сей спосіб на полі курсів грамотности зійшлись два ті товариства до спільної праці.

Запанував ключ закладаня приватних середних шкіл, повстають по краю комітети і окремо від Тов. педагогічного і других закладають гімназійні і гімназійні курси. Витворенє гімназій викликало потребу спільної управи, спільного заряду, бож не досить заложити, але треба їх удержати і відповідно повести. Для запевненя їх удержаня мусіли повстати в краю комітети, котрі би зняли ся збіркою жертв, тож наша суспільність мала від тепер розділити свої сили і жертви на удержанє шкіл і бурс удержуваних Товариством педагогічним і витворених, та все ще повстаючих гімназій.

Сей стан викликав потребу призадумати ся над злукою сил і витворено поки що „Краєвий Шкільний Союз“, котрий займає ся справою гімназій.

Не від річи буде приглянутись і иншим справам, які безпосередно, або посередно лущать ся зі шкільною справою, а також з Товариством педагогічним. Був, а навіть ще удержує ся погляд, що Товариство педагогічне — се справа учителів, що се тов. учителів, наче їх організація. Сей хибиный погляд витворив ся через те, що переважну часть ді-

Юліан Дзерович.

Наші переселенці в Америці в освітленю російського Архієрея.

(Дальше).

Щож таке американська Русь?

В Новім-Йорку, вісімнадцять літ назад, поселилось кількадесят руских Галичан*). Зарібки тоді були гарні, за день можна було заробити від 5—10 рублів. Ті рускі поселенці рішили збудувати церков. Съвщеника вони випсалі собі з родини — з Галичини. Ті „хохла“ були уніятами, і съвщеник у них був також уніятский. Але той съвщеник заробивши доволі, поїхав богачем у свояси. Заохочені приміром того єрея з Галичини приїхали в Америку другі съвщеники, — але вже положенє їх не було таке користне, бо через економічну кризу, яку Америка переживала, доходи робітників понижали ся, а потреби емігрантів збільшили ся, бо нежонаті поженились, а ті, що приїхали без родини, покликани родину, а удержанє родини коштувало о много більше. Лиш оден з тих пастирів, що прибули — о. Алексій Георгієвич Товт, — оказав ся на висоті пастирського ідеалу.**)

Тимчасом Уніяти рішили злучитись з православієм і звернулись в просьбою до руского Алсутського єпископа Владими́ра, який тоді резидував в Сан-Франціско (а тепер управляє Екатирибургською єпархією). Той владика прийав їх під свій омофор. О. Алексій Товт був при тім головним діячем в злученні уніятів з православними. Так зародилась

в Новім-Йорку православна Американська Русь. Зпочатку було в Новім-Йорку 5 уніятських приходів а 1 православний, а тепер на оборот — 5 православних а оден уніятский. Тепер в Америці мені підчинені 106 приходів.

Релігійність православних тут вельми велика. Особливо мушу те сказати про галицьких емігрантів. Але побожні і прахожани, які переселились тудя в Росії. Я не находжу слів для похвали кріпости і щирости віри, особливо ж перших, півжности і глубини їх любови до церкви, до Архієпископа і пастирів.

Як сердечно і мило відносять ся мої пасомі до мене лично!..

Ось вам ілюстрація того. Часто ранками мої прахожани, зложивши свого рода оркестру з кількох музикальних інструментів підходять з музикою під мій дім і витають мене грею на „добрийдень!“ А інколи в празники для свого Архієрея вони складають аж три оркестри.

Звичайно в празник встаю о 6. годині і прочитую молятви перед причастієм, ледви й дочитаю призначені канони, аж чую нараз музику: то частина прахожан прийшла до мене з привітом; зневолений виходжу до них, слухаю музику і відпускаю їх. Дальше продовжаю своє молитвенне правило, яке знов перериває музика другої а опісля третьої оркестри. Та музика нерідко супроводжає мене до церкви і з церкви.

А ось ще ілюстрація. В однім приході є вельми поважаний ста. оста (церковний братчик) Малорос. Коли я приїхав в сей приход і відслужив св. Літургію, а опісля спочивав в домі, той староста являє ся у мене і гово-

рить: „Оце ми просимо Вас, щоби Ви прийшли до людей на двір, та щоб ми вас на повозці по улиці покатали“. То значить вони хотіли мене показати Американцям. Я випрошуюсь. Они знов просять. На конєць против волі згоджуюсь на їх просьбу і іду з дому знаючи, що моя відмова могла би їх образити. Іду. Товпа „хохлов“ — прахожан стоїть з повозкою, хорошо прибраною. Я готов вже сісти і „їхати“, та на мов щастє виручує мене полсьмен, котрий, підійшовши до мене, для блага спокою і порядку просить мене, щоби я переконав прахожан, щоби не везли мене по улиці. Я почав се толкувати моїм прахожанам, — они зрозуміли привіс і залишили свою гадку, котра так ярко характеризувала їх любов до віри і свого Архієпископа.

Коли я приїду в який приход, то мене звичайно стрічають „генерали“ — прахожани. То наші мужики і селянські діти, убравшись в генеральські еполети і мундури, нагородивши самі себе ордерами і відзнаками (бо в Америці вільно носити, який хто хоче костюм), а музикою стрічають свого Архієрея.

А ось ще ілюстрація релігійности наших переселенців в Америці:

В однім приході підходить до мене мужичок і говорить по „хахляцки“: „Чи це, Владико сьвятій, так треба, щоб куховарка єгомосцева та в неділю розвішувала біле?“ Я говорю, що се не сам батюшка „розвішує“ біле, а єго кухарка, котрій можна се заказати і котра не буде вже більше в неділю працювати. „Еге-ж, відповідає мені мій собесідник, не буде, бо вона вже обрахована та відходить“.

І про те він уважав своїм довгом совісти донести своему Архієреєві!

А другий мужик там таки питає мене: „Чом такийна, Владико, що Ви уходите у церкву через оді великі двері, а наші єгомость входять через оді маленькі?“ Я йому пояснюю се тим, що батюшці ближше іти з дому боковими дверми, як головними.

Другий християнин спамятує першого: „Та ти вже Хведір, верзєц, кат зна що“..

А тимчасом я добре понимаю першого мужичка. Він — бачите — любить богослужєнє і ліпоту та хотів би, щоби і його єгомость — батюшка входив так само, як єго Архієрей зі славою!

Наївна простота! Кріпка віра! Замітна релігійність!

Мої пасомі дуже цікаві в питаннях релігійних. Часто просять мене пояснити їм змісл „православної“ віри. Часто приходять до мене з такою просьбою і уніяти. Раз в празник, після відправ Служби Божої прийшов я до мів та спочиваю. Тимчасом приходять уніяти і просять мене побесідувати з ними. Я, не допивши чаю, виходжу до них. Вони просять мене розв'язати їм їх релігійні сумніви. Я довго бесідую з ними і вони відходять. Після них являють ся другі уніяти а опісля православні, і так до 11. год. в ночи був я зневолений вдовольнити релігійно-умовним питанням тих, що бажають духовного світла.

(Дальше буде).

*) Владика Плятов постійно називає їх „хохлами“, хоч сам є Малоросом. Бесіди з ними наводять він по українськи, хоч цілий відчит говорить — розумієт ся — по російськи. Деякі некористні для нашого духовенства слова владики приписую браковим обективності і упередженю до Уніятів. — (Прим. перекл.).

яльних членів дійсно становили учителі. Погляд сей повинен змінити ся, бож народні учителі витворили свою окрему організацію і згуртувались та ще організують ся в товаристві: «Взаїмна Поміч галицьких і буковинських учителів» і узають поки що своїм органом окремо редаговану часопись „Прапор“ а крім сего редагують книжки для дітей та учителів і мають метою занятись справою шкільних підручників для народних шкіл. Ся організація, як з одної сторони має злучити учителів народних до оборони і здобування прав, так з другої мимоволі мусіла бодай в часті ослабити рух в „Товаристві педагогічнім“.

Через витворення знов Товариства учителів шкіл середних «Учительська Громада» і видавництво часописи „Наша Школа“ відірвала ся знов частина учителів шкіл середних, які могли вправді і далше лишитись членами Товариства педагогічного, алеж сили мусіли ослабнути, бож ся часть мусіла вернути їх до праці около розвою свого товариства і свого видавництва.

Розрослась праця на полі народного і середного шкільництва, повстали нові товариства і комітети, нові агенди і з кожним роком будуть ширшати і поглиблюватись, тож цілком зрозуміле загальне бажане управління витворених відносин, розмеження кругів діляня і витворення тіла, котре би обняло верховну керму.

Праці сі підняло ся Товариство педагогічне і видало начерк статутів, на підставі котрого перетворює ся цілковито.

Після начерку має „Руске Товариство педагогічне“ називати ся „Рідна Школа“.

(Дальше буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В справі виборчої реформи в Угорщині відбуло ся в неділю, як ми вже коротко звіщали, віче в Арадї, осередку виборчого округу гр. Тіссї, найбільшого противника виборчої реформи.

На віче приїхав пос. Юст, гр. Батіяні і около 20 Юстівців, де їх горячо повитало соціалдемократичне сторонництво. На вічу по полудні зібралось кілька тисяч вічевиків, а на деннім порядку віча була виборча реформа.

Гр. Батіяні заявив, що сторонництво Юстівців праймає радо участь в сій справі соціалдемократів. Він вказав на вплив, який сей союз зробив на противників виборчої реформи і предложив резолюцію, котрою візвано прихильників загального рівного і після громад розложеного права голосованя не спочати скорше, поки не буде переведена ви-

борча реформа. Ухвалено також вислати адресу до пос. палати.

Пос. Юст говорив про значінє виборчої реформи для будучого розвитку парламентаризму і заявив, що его сторонництво остане вірним засадам подібно, як у банківій справі.

Іменем соціалдемократів промовляв др. Ормош, іменем націоналностей посол Поп.

Заграниця.

Турецкі війська понесли важке поражене в Альбанії. В північній околиці Косівським розвивають альбанські ватаги щораз живішу діяльність. Сильні ватаги Арнавтів ударили коло Царкови в околиці Барани на турецкий відділ в іскіа, окружили его і вівзвали жовнів до здачі. Однак сі жовніри перебили ся, втративши трох убитих а двоох ранених. Арнавти втратили 6 людей. В другім бою турецкі жовніри попали ся в засідку і втратили 6 людей і поручника. Решта жовнів ратувала ся побігом. Опісля найдено трупи полягалих обдертими з одержи. В Солуні рознесла ся вість, що повстанці зовсім спалили Тузі.

З Марокки нема певної вісти, чи відділ Бремонда дійсно дістав ся до Фезу, але післанець шеїка Шеркарі приніс вістку кашітанови Моро, що Бремонд 26. цвѣтня був тільки кілька кілометрів віддалений від Фезу і вже стояв в порозуміню з підполковником Мангіном так, що міг був слідуячого дня дістатися до Фезу. По дорозі був принесений ще відбивати ся. Коли дійсно Бремонд дістав ся до Фезу, тоді положене марокканської столиці можна вважати безпечним. Фец має доволі поживи і воєнних припасів а навіть ведену Італійцями фабрику оружя, коли тим часом між обложенцями панує незгода. Телеграма з 1. мая з Парижа звіщає, що міністерство заграничних справ не одержало ніякої вісти про вхід Бремонда до Фезу.

„Figaro“ заявляє, що французке військо посує ся в Марокку аж о два дні походу під Фец, приверне злуку із столицею, вишле султаноу відділ кравового війська, втихомирять цілу околицю а відтак верне на побереже. Міністер війни Берто заявляє, що начальну коменду над війском в Марокку обійме генерал Моаніс. Полковник Друлярд дістав приказ обсажити Фец, завести лад в Мекен і пократи племя, що проголосило султана самозванця.

„Wiener Allg. Ztg.“ звіщає з Берліна, що там з великим затривоженєм слідають за подїями в Марокку. Колиб експедиція французка переступила границі конечних поліційних заряджень, тоді всі держави запротестували би проти поступованя Франції. Німеччина не дуже прихильна скликаню нової конференції в справі в Марокка, бо Франція тепер не дуже зважає на постанови договорів. На всякий случай Німеччина надумає ся, кому мандат справованя поліції в Марокку повірити по укладі обовязуючого тепер договору т. є по 31. грудня.

Про революцію Хінців в Кантоні звіщають, що її проводирем єсть Ву-Сум, вихований в Японії Хінець, ознакочений з европейскою культурою. Він видав звернений проти Манчурскої династії оклик. В Кантоні боять ся, що хінські жовніри перейдуть на сторону повстанців, але недалеко дільніці чужинців находит ся 7 заграничних канонерських суден готових до діляня. В Кантоні лежать ще трупи убитих на улицах. Повстанці, котрі напали арсенал, були відперті війском і ошанцювали ся в рижових склепах, звідки кидали бомби на приступуюче військо. Рижові склепи заняли ся відтак і там згоріло около 30 повстанців. Кілька сот повстанців наложило руки на себе, щоби не попасти ся в полон правит. війська. Інші повстанці вийшли з міста і рабували околицю.

„Daily Press“ звіщає з Кантона, що рух повстанчий обхопив також інші міста, де прийшло до ворохобні, убийств і пожежі. Пред Кантоном закинуло котвицю 7 канонерських суден.

3 виборчого руху.

В Галичині.

Православний кандидат до держ. ради др. Осип О. Крушинський, адвокат в Самборі і головний проводир тамошних москвичів, виступає в окрузі 54 (Балигород-

Лютовиска, Ст. Самбір, Турка, Дрогобич, Підбуж) і числить не тільки на піддержку руских виборців, але передоєм також руско-католицьких священників. Треба тут отже пригадати, що сей кандидат не тільки змінив народність руску на московську, але також свою предківську руско-католицьку віру на православну, а на се псдаємо тут такой доказ з побуту его свогачного в Чернівцях.

В „Буков. Вѣдомостях“ 1897., ч. 5. читаємо таке

„Заявленіє“

„Увѣренїє, що наша Русь лишє в єдинствѣ съ православїємъ успѣвати можетъ, вертаю съ нынѣшнимъ днемъ на нѣдро православной церкви моихъ предковъ.“

Чернівці, 2. (4.) февраля 1897.

Осипъ О. Крушинскій.

Питаємо ся тепер всіх руско-католицьких священників, чи з їх сумлінням і присягою можна погодити піддержуване такого кандидата і поручуване его селянам, щоби на него голосували, чи наважи не є їх обовязком остерегати нарід, щоби не давав на него голосу!

Руско-жидівска дружба. Чи може викликати більше іронії який небудь факт, як отсе національними демократами порішене і тепер в житє послідовно переводжене дружнє єднанє руских і жидівських націоналістів? Жид, що сотками літ ссав послідні соки із руского мужика і ще тепер не „ласкав“ полишити его своєї власній долі, одним рішенням „Народного Комітету“, того „Народного Комітету“, що ще не так то давно явно і тайно звизав до бойкоту коршем, сильних кріпостей жидівської влади в нашім краю, має стати союзником своєї жертви, в теперішній виборчій кампанії. Ціль освячує средства! І дійсно бачимо вже признаки сего єднаня. Жидсьовіст Р. С. Ляндав, редактор жидівского тижневника „Neue National Zeitung“ помістив в останній числі сєй часописи статью про відносини жидів до Українців з приводу теперішньої виборчої акції, де між иншим пише, „що спільна акція жидів і Українців — се акт самооборони (?) і конечности (?)“. На нараді делегатів в Монастирських дня 30. цвѣтня на внесенє д-ра А. Мозляра (!) ухвалено поставити д-ра В. Бачинського кандидатом на заступника посла В. Будзівовского. І подумаймо собі, що в нарадах брали участь селяни, та на силку із звісним радикальним мревуном А. Луцевом з Нагорянки ухвалювали внесенє жидівского конфедерата, а може за благословенством „Народного Комітету“ рішили оплатити ціну руско-жидівского союзу інтересами руского народу, в першій мірі своїми власними се є селянськими. Небавком побачимо!

Руско-жидівській спілці не дають дихати радикали своєю агресивною політикою, повною безглядности на інтереси націонал демократичних менерів. Національні демократи в надії, що перекинуть радикалів, виступили були до завязтого бою в своїх популярних органах „Свободі“ і „Народнім Слові“, а щоби надати своїм виступам більше авторітетного значіня, фабрикували допси бучімто з краю яко всх рорції, або заслонювали свос правдиве обличє, в більшій часті тотожною з радикальною, програмою своєї партії. Ми вже подавали у виписках голоси спорячих сторін, щоби наші читачі, на основних виписок виробили собі образ сєй „kokosz-oi“ війни. Видно однак, що радикальний батіг добре „сперезав“ народовецьких амбітників, бо в посліднім часі „свободи“ не то що не находимо звісної бундючности єї редакторів, але що більше бачимо сильну покору і благаєнє крізь слєзю о прощенє і мир. Є в сій просьбі крім сего маневр поріжнити радикальних провідників із організаціями радикалів по краю. Ось що пише „Свобода“:

„Провідники радикальної партії не хотять іти за нашою радою і вернути на щиро народну дорогу та іти з нашою народною демократичною партією рука в руку, аби спільно побідити ворогів. Вони такі вчені, що не вірять, аби в злуці можна щонебудь здобути, кажуть, що як народні сли розвіють ся, то більше здобудеть ся. Коли би руский нарід в Галичині не мав народних ворогів, т. є Поляків і кацапів, то українські партії всі могли би вести виборчу боротьбу на власну руку, бо знали би, що з боротьби не скористав народний ворог та не пропаде руський мандат. Алеж кождий розумний чоловік, що бачив вибори в 1907-ім році, признає, що власне у східній Галичині єсть багато наших

мандатів загрожених ворогами і тому треба злуки і порозуміня, аби не допустити, щоби ворог видер нам хоч би один мандат. Тільки пани адвокати, провідники радикальної партії не хотять сього зрозуміти і ще вигрожують ся, що у всіх повітах будуть ставити своїх кандидатів проти наших, а при тіснійшим голосованю будуть поспирати народних шкідників соціальних демократів, щоби розбити силу українського клубу в парламенті. Цікаво тільки, чи і селяни-радикали будуть прихильно задивляти ся на сю нерозумну і шкідливу політику своїх провідників. Та ми певні, що у селян радикалів найде ся більше розуму і вони не позволят своїм провідникам вести такую протинародну політику. Радикальна партія задля браку розумних провідників не то що хилить ся до упадку, але може свому народови навести велику шкоду. Нехайже селяни-радикали поки час спротивлять ся такой виборчій тактиці своїх провідників.“

Коли в українськім національнім таборі кандидатів без числа, без міри, то у москвофілів така на сих вибранців народа посуха, що в „Галичаніні“ плачуть за ними і звизають із Перемишани „Галицько-русскую Раду“ грімким окликом: „Дайте Перемишльщині кандидата!“ Є там вправді якийсь „отставний совѣтникъ суда Юзычинскій“, але він занадто „онѣмченний русскій(!)“, щоби міг числитися на який небудь усїх, а за те плісвіє десь в сутеренах Перемишля „г. Арсеній Дорожинскій (проф. гімна.), чоловікъ серьезный, хороший ораторъ и очень способенъ“ — чоловік, що правда не звісний ширшому свѣтові, але за те, ну вже знає який (сер. і хороший?) і оратор і очень і способен). Радуйте ся „русские“ своїм кандидатом!

Поза Галичною

Бувший міністер чеський др. Пацак виголосив перед виборцями в Хрудимі промову, в котрій заявив, що чеські послы в новій державній раді повинні не тільки єдинати ся в в однім клубі, але поставити також спільну культурну програму. Правительство потребує в будучині для переведеня важних задач в новій держ. раді великої сконсолідованої більшости. Чехи є великим, сильним народом і не може бути, щоби рішано такі справи без них. Ми повинні також мати участь в рішаню, але й у власти державній. Знаю тільки одну дорогу можливу для уладженя взаемин між Чехами і Німцями. З нагоди новорічного послуханя мав я нагоду в міродатнім місці вказати на се, що без попередного управлєнєня відносин між Чехами і Німцями в Чехах і в Моравії неможливо довести до ладу в державі. І нині погляд мій такий самий.

Віче ухвалило д-рови Пацакови одноступно подяку і довіре і прийняло его кандидатуру до держ. ради.

Гуртова розправа проти руских академиків.

На нинішній розправі переслухують свѣдєка Тадея Жєгаловича, студента прав. Згідно з внесенєм прокуратора свѣдок візнає незаприсяжений.

Свѣдок приїхав до Львова відобрати свого брата з гімназії і поладнати свої справи університетські. У Львові дізнав ся про віче в салі „Сокола“, пішов отже туди а описля переніс ся на університет. Ту підчас віча почув оклик: „Поляки ставлять барикади!“ По вічу вийшли Русини на коридор. Ту застали барикаду, з поза котрої поспинали ся на Русяній поліна. Свѣдок сам бачив, як одно поліно ударило Русина. Потім упали 2—3 стріли. На се Русини почали вертати. Рівночасно розлягли ся оклики: „Поляки пускають „жабки“. Они стріляють в гору“. Підчас сєй утечі зза барикади стріляло дальше. З иншими утік також і свѣдок. Коли потому вернув, стріли падали густо і з обох сторін.

Тоді також розляг ся оклик: „Товариші, Поляки убили Коцка!“ Свѣдок почав тоді утікати в напрямі бібліотеки. Тут заступила ему дорогу поліція, перед якою уступив в заглибленє вікна. Потім довший час ходив по коридорі а десь по 2-гій год. его переслухано.

Потому свѣдок оповідає, на питанє прокуратора, ширше про польську бойку та наводить примри єї нападів в 1907 р., як напади на проф. Тершаковца, учен. Кульчицкого, та акад. Захара Ткачука.

На питанє д-ра Голубовича каже, що оден з Поляків підчас переслуханя звернув ся

**) Зовсім у відмінні, правдивім свѣтлі представляє о. Алексія Георгієвича о. К. Курилло в своїм вельми цікавім „Огляді русько католицьких громад в північній Америці, поміщуваним в „Ниві“ за минулий і сей рік, О. Курилло пише: „В році 1895 за ініціатию о. Алексія Товта († 1909) угро руского священника, бувшого настоятеля гр. кат. семінарії на Угорщині повстала сі зма у Вількесбері, а зглядно рос. прав. місія здінала собі сего Отця, який сам перейшов на схизму і повів тамтуди і свос стадо. Тодішню парохію становили гр.-кат. галицькі і угорські. Більша часть перейшла цілком на схизму, а часть внесла процес о церкву, який тривав сім літ. Католики-Русини виграли процес і задержали церкву, а о. А. Товт виставив нову. Греко-католицька церков була спільна для Галичан і Угорчан-католиків, але о. А. Товт побираючи тоді товсту місячну платню від російского правління (180 долларів місячно) усіми способами, прим. даром хрещене і т. д. зеднав і притягав нарід галицький до схизматичної парохії, в чім єму помагали „сердешні москвофіли“ мотивуючи, що віра „свята православна одиною правдива і потрібна до спасєня“ (звичайний висказ в проповідях о. О. бушкєвича). На сей спосіб зросла схизматична парохія о звиз 300 родин крім самотних. Дальше о. А. Товт на спілку з славним зрадником Рєпоу береть ся до агітації по сусідних місцевостях як Edwardof He Pa, Kingstown, Pa і т. д. Як виглядала господарка о. А. Товта, видно з замішаня у его громадї по его смерті (1909) та по довжних скриптах, яких начислено на 48,000 долларів, — отже 48,000 долларів згинуло в его православній расі! Нині прозирає народ, але се его коштів багато власного гроша і заходів. — (Прим. перекул).

до пача суди з жаданем в імени польскої молодіжці, щоби судия в польскім університеті вів слідство лише в польській мові.

Дальше на питанні д-ра Евина свідок розказує, що на коридорі бачив, як двох людей розмовляючи по польски покинуло на вікні револьвер.

Другий свідок Пінкас Гросман, помічник аптекарський з Перемишляна.

Коли отворив аптику бачив, як около години пів до 8-ої Волошиновський ішов на дворець, щоби поїхати на віче до Львова. По повероті Волошиновського свідок з ним не сходяв ся. Волошиновського перед подіями все бачив з топірцем.

По перерві зізнавав свідок Лев Крипкевич, студ. філос., на внесенє прокуратора незаприсяжений. Про віче 1. липця нічого не знав. На університет прийшов на виклад проф. Кручкєвича. По викладі почув під салею III. гамір. Пішов там і застав віче, на котрім лишив ся. В якийсь час почув оклик: „Поляки будують барикаду!“ Разом з іншими співаючими пісню „Ми гайдамаки“ пішов в напрямі барикади. Коли наблизили ся до неї, упало зза барикади кілька стрілів. На се Русини вернули і в пополосі утікли на обі сторони бічного коридора. Звідти чув дальші стріли. Коли там стояв з другими, приступив до них якийсь чоловік ранений в коліно. Небавком надійшла поліція, яка свідка не інтернувала. Потім довгий час він ходив по коридорі, а пізно вечером его переслухано. З відповіді даних д-ров Охримовичови важнійше, що вже на університеті якийсь високий Поляк говорив про се, що Поляки перші почали стріляти.

Свід. Антін Гураль, слуга університету, прийшов дня 1. липця на розказ виданій дир. Йорданом. Свідок стояв коло канцелярії квестора побіч скляних дверей. Звідти бачив події в ректорскім коридорі. Бачив лише, як возні відкидали поліна.

Свід. Іван Олег, возний університету, стояв 1. липця коло ректорату. Звідси чув оклики: „славно“, „ганьба“, та бачив вибитє шиб в III. салі і викиненє катедри. Шибі вибив оден чоловік палицею. Бачив також, як служба відкидала поліна.

О годині 1:15 розправу відложено до завтра.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Теодора; римо-кат.: Пія V. — В суботу: руско-кат.: Грґгорія; римо-кат.: Івана в Олію.

— **Неудачний дотеп.** Нашим читачам загально відомо, що против деяких кандидатур, затверджених „Народним Комітетом“ підносять ся серед виборців та організаторів повіта сильний протест. Таке діє ся між іншими в Равщині против д-ра Станіслава Дністрянського, де видвигнено кандидатуру о. Кипріяна. „Діло“ не хоче зрозуміти, що накінєне поодиноких кандидатур, без вставленя в дневний порядок зїзду „Народного Комітета“ точки ухваленя кандидатур і без порозуміня з повітовими організаціями — мусить викликати протести, невдоволенє тай виломлюванє з карности, яку „Діло“ і „Народний Комітет“ на російській лад: „по сему бить“ хочуть всім накинати. Тому ї дозволило собі „Діло“ (ч. 94) на таку глупеньку нотатку: „Дотеперішні виступи о. Кипріяна, голови равської організації, були — се з жалем треба зазначити, нарочні для політиків з під стягу рептильки. Але ні п. п. Барвіньський і Студинський не мають чого радіти з кирині проти апробованої „Народним Комітетом“ кандидатури в Равщині.“ Отже мусимо на сю наївну нотатку відповісти, що п. п. Барвіньському і Студинському цілком байдужно, чи др. Дністрянський буде кандидатувати, чи ні, а найбільше „радіє“ в кирині против апробованої Народним Комітетом кандидатури в Равщині“ будучий український університет. Панове з „Діла“ докорювали в своїй тупоумности, що п. п. Барвіньський і Студинський продали вже український університет баронові Бінертові, а самі розпинають ся за кандидатурами двох українських професорів університета, мабуть тому, що пристановищем будучого університета „має бути не Львів“... лише Відень! Хвальна редакція „Діла“! Лиши полеміку, бо виказуєш нею лише... свою тупоумність!..

— **Шевченкове свято в школі ім. М. Шашкевича** відбуло ся вчера рано із дуже гарною

програмою (Молитва „Отче наш“ і „Христос воскрес“, „Молитва до Преч. Діви Марії“), молитва і спів „Ісусе милій“ — і різні народні пісні, а крім сего відчит уч. Герусінського про життя Шевченка. Виконанє цілої програми гарне, за що належить ся сердечна подяка учительському зборови.

— **Тарасові свята на Україні.** В Слободі Ялтунківській, пов. Могилів, відбув ся дня 25. цвітня с. р. в церковно нарафіяльній школі літературно-вокальний вечір в пам'ять 50-тих роковини смерті Т. Шевченка. Гарне вражінє зробив на слухачів селянський хор, який під управою учителя А. Мельника відспівав між іншими „Чорноморці“, „Лірик“, „Закувала та связ зазула“, „Думи мої“ і „Заповіт“ Т. Шевченка, якого публіка вислухала — стоячки. Дальше прочитано „Уміркований та щирий“ Винниченка, „Пісний вчитель“ Провінціяля (з „Ради“), „Посланіє до живих і мертвих“, та кілька інших творів Т. Шевченка. Численна публіка розійшла ся одушевлена. Той сам селянський хор зі Слободи Ялт. має дати в маю концерт в Новій Ушиці, Барі, Мурованих Курилівцях та інших місцевостях на Поділю.

В Тирасолі відбув ся недавно заходами К. Іващенко, інспектора народних шкіл, Шевченковий вечір, на яким К. Іващенко висловив реферат про Шевченка. У виконаню програми відзначив ся між іншими Н. Слюсар, баритон з „Українського клубу“ в Одесі. С. Задорожний, український співак та мужеський хор під управою Г. Кузьменка. Чистий дохід призначено на пам'ятник Шевченка у Київі.

Такий самий Шевченковий ювілейний вечір відбуде ся незабаром в Лубнах. Чистий дохід призначений на пам'ятник поета в Київі.

— **Незатверженє вибору сторонника Дудикевича.** До „Gazet-и Narodow-oi“ пишуть з Жидачева: „Наспіло ту власне письмо, що цісар не затвердив вибору о. Сенника на містопредсідника повітової ради в Жидачеві. Викликало се велике і корисне вражінє, бо о. Сенник приступив до русофільської партії, в якій верховодить п. Дудикевич; безсумнісно се причиною незатверженя его вибору. Се рішенє причинить певно до зорієнтованя тутешних Русинів, а почасти і Поляків, які з небезпеки російської пропаганди в нашім краю не все собі здають справу і не досить строго переводять ріжницю, яка іменно останніми часами (?) зарисувала ся між Русинами, а приклонниками пропаганди і російської агітації. — Коби справді всі Поляки прозріли!

— **Містифікація.** Позавчера подали ми за київською „Радою“ коротку вістку про самовбийство українського письменника М. Кононенка (М. Школиченка) і не розводили ся над тою справою довше, бо не довіряли телеграмам „Рада“. „Діло“ виписало натомість довжезну посмертну згадку М. Кононенкови на те, щоби у вчерашнім числі воскресити небіжчика і пожелати ему ще многих літ життя і праці в користь української літератури. І дійсно п. Кононенко живий і здоров, а покінчив з собою управитель хутора Волчкова, Михайленко.

— **Вибір президента м. Львова** має небавком перевести відсвіжєна міська рада. На основі умови межі міщанським сторонництвом а народними демократами має бути президентом член „Стрільниць“ а III віцепрезидентом все поляк. I віцепрезидент остає на своїм становищі ще 3 літа. Як зачувати, то президентом міста виберуть п. Йосифа Наймана, а II віцепрезидентом професора університета д-ра Станіслава Закшевського.

— **Зеліничі арештанти.** Підльвівські громади, в яких є зеліничі стації, мають часто чужих гостей у своїх арештах. Доставляють їх з зеліничі до відсидженя кари за їзду без білету. Такі волоцюги сїдаючи у Львові до зеліничі без білету, ризикують: ануж удасть ся, що кондуктор не добачить! Але переважно переловлюють їх кондуктори зараз за Львовом, викладають з вагона і передають начальникови стації, а сей віддає їх громадській зверхности до покараня 24 годинним арештом. Отже громада мусить терпіти безвизно, бо мусить якогось заволуку стеречи і кормити зовсім даром, а на ту ціль приневолена вставляти що року в бюджет окремий фонд. Сей самої благодати зазнають також інші призеліничі села біля великих міст.

— **Передвиборча „агітація“.** З Золочівщини пишуть нам, як там розправляють ся між собою Українці і москвичі. З одного села їхали парубки до банки, співаючи українські

пісні. По дорозі стрітили другу фіру з москвичами, які також співали свої пісні. Коли фіри зривали ся, зачали ся обі сторони визивати. Москвичі зіскочили з воза і кинули ся на противників. В чистім полі на дорозі розгоріла ся боротьба, з якої обі сторони вийшли з порозвалюваними головами.

— **Важні зарядженя.** Президент міста Львова оголошує плякатами, розліпленими на мурах міста слїдуюче оповіщенє: На основі ухвали Ради міської з 2. марця с. р. заряджує магістрат, як місцева санітарно-поліційна власть на основі § 30 буква ф і 36 статуту міста Львова що слїдує: „Заборонює ся властителям шинків, реставрацій, каварень, цукорень і буфетів в обсягу міста Львова приймати в своїх зарібкових льокалях молодіж не зше літ 18, а в особености молодіж народних, виділових і промислових шкіл, семінарій і середних шкіл, що приходять до сих льокалів без товариства старших осіб, подавати сій молодежи алькогольні напитки, каву, чай і инш. і допускати єї до приниманя участі в дозволених в сих льокалях прилюдних іграх, як білярд, карти, шахи, доміно і т. п. Над строгим береженєм повисшої заборони будуть доглядати поліційні органи, а переступленє нинішнього оповіщеня карати буде магістрат на основі § 36. статуту міста Львова.

Оповіді.

— **Конкурс на принає до кадетських шкіл.** Міністерство війни оголосило конкурс на принає до кадетських шкіл. Головні услівя є ось такі: 1. Австрійське горожанство, 2. фізична здібність, 3. відповідне моральне поведєне, 4. відповідне число літ (на I. рік кадетської школи треба мати 14 літ, на II. р. 15, а на III. р. 16 літ. Хто має більше літ, мусить подавати ся до міністерства війни), 5. відповідні студії (на I. рік кадетської школи треба мати скінчені чотири виші класи середньої школи, на II. р. пять класів, на III. р. шість класів до найменше в достаточним поступом. Крім сего здає ся ще вступний іспит з німецької мови, привидознаєства, математики, історії, географії, фізики і хемії. Вступний іспит є в німецькій мові, позвєляє ся також і в рідній мові), 6. приреченє сплачуваня шкільної оплати, яка вносить для всіх цивільних 300 К річно, а для військових і держ. урядників менше. Поданя треба внести найдальше до 12. липця до інфантерійної кадетської школи а до 15. серпня до інших кадетських шкіл, на руки команди школи. До поданя прилучає ся: 1) метрику, 2) свідощтво приваєжности, 3) лікарське свідощтво, 4) шкільні свідощтва, 5) свідощтво щіпленя віспи, 6) свідощтво моральности. По речинця внесених подань не угляднять.

Телеграми

з дня 4. мая.

Будапешт. (ТКБ). Вчера прибув ту цісар о 6. год. 55. мін. вечером.

Генуа. (ТКБ). Причалив ту яхт „Hohep-zollern“ з німецькою цісарською парою на постої.

Прага. (ТКБ). Міністер зеліниць др. Гломбінський звідів вчера торговельну і промислову палату і инші уряди.

Петербург. Фінляндські послы жалували ся перед днівниками, що тепер в Фінляндії вводять законя не лише з поминєнем фінляндського сойму, але взагалі поза плечима всяких законодавчих тіл.

Петербург. (Тел. Аг.). Звісний літач Блеріо прибув ту, щоби відставити замовлєних міністерством війни кілька літаків, а також, щоби заложити в Петербурзі школу для літачів.

Царгород. (ТКБ). Помер ту на затровне крови історик Кавачан, який перебував ту від 1907 р. з рамени угор. правительства, в цілі переведєня історичних студій.

Царгород. (ТКБ). Великий шеік мечети Омара в Єрусалимі зладив до султана і депутованого з Єрусалиму депешу, в котрій домагає ся викритя злочинців і покараня їх за крадіж дорогоцінних сьвятоців з гробниці неотираної від віків. Після чуток, сьвятоці ті мають походити з часів Соломона, на що нема однак урядового потвердженя. Доконанє сеї крадежи приписують Англійцєви, котрий на власний кошт робить розкопки в околицях Єрусалима. Правительство вислало слідчу коїсипо.

Солунь. (ТКБ). 500 Арнавтів і Чорногорців знищили телеграфічні получєня в околиці Кастраті і напали на турецкі війська. На поміч прийшла батарея артилерії і прогнала Арнавтів, котрі понесли тяжкі страти. Турки стратили 22 людей. Знищено також телеграфічне получєне межі Тузі а Скутарі. Вчера напав на турецкі війська сильний відділ ворохобників, але дві батареї артилерії відперли его і задали ему тяжкі страти.

Цетинія. (ТКБ). На запит в справі ворохобі в Альбїні міністер заграєвничих справ і президент кабінету Томашч відповів, що Чорногора придержує ся точно неутральности. Зі згляду на релігійне і близке спорідненє Чорногорців в особености з католицькими ворохобниками, як також з огляду на терен, не можна було не допустити, щоби не переступило границі найвисше сто людей. Чорногора удержує від 30 літ приязні відносини з Туреччиною і на дальше хоче їх удержати і остає неутральною.

Господарські вісти.

Ліси і пасовиска.

Щоби приєднати для виборів широкі верстви селян, пускають ся з давно вже оклепанними обіданками агітатори в народ і кличуть: „Ми хочемо добути ліси і пасовиска, які неправно посїдають дідичі і ґрунти повівські“. Ліси і пасовиска та ґрунти се лакома річ для селян, бо сего многим селянам бракує. Ніхто однак не зверне на те уваги, що се все могло би в найліпшій разі статись і хіба дорогою викупі і то за згодою інтересованих.

Ніхто не зверне селянам уваги, що ліси навіть громадські не можуть бути віддані громаді під єї абсолютну управу і нагляд, бо ми знаємо з досвідку, що вже по кількох літах замість лісів лишились би лише зруби і погарища.

А тепер ще що до пасовиск.

Буває так, що декотрі громади мають і тепер доволі пасовиск, на яких, як за давних часів, так і нині випасають усю свою худобу, отже на однім і тім самім пасовиску пасуть коні, худобу рогату, вівці, безроги і гуси. Вислід такого випасу худоби такий, що через ніч згублюють коні увесь моріг так що на день лишаєсь рогатій худобі, яка має тільки в долішній щоці передні зуби, в голоді ходити по пасовиску, а до того худоба не буде пасти ся на пасовиску, де ходять гуси.

А коли це звернемо увагу і на те, що в день пасуть ся на тім самім пасовиску крім коней і худоба ще гуси і вівці, то тоді будемо мати вірний образ заморієваня усього товару господарського.

Та не на тім ще кінчить ся визиск одних другими. Часто водить ся таке, що жиди дооколичних міст, не маючи осібногo пасовиска, скупують під весну однорічні лопата, умовляють ся потайки з селянами за більшу або меншу квоту, селяни приймають на винаєсі жребці як раз на той час, коли позаставляють сїножати. Усі ті жидівські лопата і телята ходять гуртами по пасовиску і столочують до крихти єї останки морогу, так що худоба виходить рано голодна а вечер вертає голодна з пасовиска.

А скоро тільки жидівська маржина підчуняє, приходять жиди і ніби купують єї у хлопів. От і що з того виходить, що в осени не платять селяни спасного податку від ніби проданої серед літа худоби а через те иншим мусить ся такий податок підвишити від своєї власної худоби. Отже для кого тримають громади пасовиска: для жидів, які ні орють, ні сїють, а витягають від нерозумних селян останні соки.

І се ще було меншої ваги, колиб наші селяни хоч що знали ся на раціональним живленю худоби. Тимчасом наші селяни, маючи великий шмат сільного громадського пасовиска держать у себе (хоч крайній зарібник) дві три або і більше штук худоби. Через літо то це буває таке, що бодай на сїм стовчиску животів худоба, а коли приїде осін, худоба подешевіє, селянинові жалко її продати, тож лишає єї на зиму і тоді для сеї нужденної товарини зачинає ся єї постійне заморюванє. Хто би сему не вірив, пехай погляне з весною на ті нужденні кістяки худоби, які лєдві повзають на пасовиско, а коли падуть, тоді довелось неодному з нас бачити, як по четверо людей старає ся підводити сеї нужденний кістяк.

З усього того вислід, що заки наші кан-
дидати на послів „відберуть у попів ґрунти а
у дідичів ліси і пасовиска“, потреба вперше до-
си ествючі пасовиска управильнити і спону-
кати наших селян до поступу в раціональнім
живленю-худоби і в той спосіб можемо ду-
мати доперва про лучші чим доси організації
хліборобскі.

Михайло Лукив.

РЕВУН.

Сатира Осипа Маковця
з образками Якова Стружманчука.

(Дальше).

VI.

Мирко повторив четверту,
бо натуру мав уперту,
як завзяв ся, не піддав ся,
вчив ся, мовби для концерту.

Мирко вже засів і в пятій,
виріс сильний і пузатий,
вже і вуса, як покуса,
вилізли під віс пиркатий.

Він чесав їх що хвилини
і від носа і з долани,
а у грудях, не при людях,
серце рвалося до дівчини.

Бо при людях злі закони
ставлять кари, перепони, —
а тут любка, як голубка, —
к чорту всякі заборони!

Мав професор від природи
служку Гандзю для вигоди,
бо з роками за книжками
харч йому у корині шкодив.

Так ся Гандзя любя, мила,
вже три роки як варила,
добре їла і товстіла,
пана, як могла, дурила.

А наш Мирко придивив ся
і у Гандзі залюбив ся,
ходить, блудить, сьвітлом нудить,
страх тяженько зажурив ся.

Бо така любов — то горе,
втіхи мало, лихо скоре,
ти люби ся і диви ся,
чи не слідять професори.

Але серця все не спиниш
і за любовю полинеш,
за кухарку приймеш сварку
і у пеклі радо згнеш.

Мирко гинув за красою,
за красою кремезною
і горячу свою вдачу
все спокутував бідою.

Звісно, кровця не водиця,
а тут Гандзя, як копаця,
та ще й зарком глип за Мирком,
ласить ся, як хитра киця.

І зійшли ся раз безпечно,
полюбили ся сердечно,
розмовляли і зітхали,
цілувались безконечно.

Як вернув потім до хати,
їсти не хотів ні спати,
без вечері на папері
став поезию писати:

„Гандзю красна, Гандзю любя,
ти мій рай і моя згуба“ —
і затяв ся, рим не вдав ся,
вийшло: шуба, зуба, дуба...

Ех, прокляті вірші, рими!
Величай же любовку ними!
Слів є сила, любка ж мила
має тішитись дурними...

Місяць так кохавсь хлопчиско,
аж зігнув ся бідаччино
то з розпуки, то з науки,
а тут пістрік вже був близько.

Пан професор, що мав Ганну,
зводив сварку безнастану,
пик без жару, мов за кару,
всю молодіж безталану.

Мирко знав, чим се скінчить ся,
кинув завчасу учити ся
і спокійно, безнадійно
ждав — нехай старий скажить ся!

Перепавав — се звісне діло!
Та його се не боліло, —
від напасти не пропасти,
тільки в серці накіпило.

VII.

На весні якось у сьвято
знов прийшла його бута;
він у лапку, без кота,
наловив миший богато.

Зладив скринку із дірками,
обвинув і зерна дав,
миши всі туди зігнав
і убрав усе квітками.

З тим пішов, куди, не знати, —
се було уже смерком —
і поклав букет тайком
на вікно чибієс хати.

Пізно вечером вернув ся
пан професор із парні,
бачить: квіти на вікні —
і над рожками зігнув ся.

Гандзю! — кликнув — звідки квіти?
— Я не бачила ще їх!
Хтось із школярів твоїх...
Але хто би? Може діти?

Взяв коробку із квітками,
нюхав рожі, оглядав:
„Я цікавий, хто се дав?“ —
і поставив між книжками.

„Там пось лазить у коробці!“
каже Гандзя. — „Покажи!“
— Ні, чекай! Ти положи!
Се дали цукорки хлопці...

І поважно став виймати
скриночку зпоміж квіток,
аж тут миши раптом скок!
впало з двайцять серед хати.

Ой! — скричала Гандзя страшно
і на ліжку пана гон!
А професор, сильний хлоп,
і собі-ж туди відважно!

Ех! шкода, що Мирко любий
сам не бачив, як потім
гомоніли на весь дім
Гандзя і професор грубий.

Аж до ночі воювали,
били миши по кутках,
під диваном, на книжках,
поки погань розігнали.

Мудрий Мирко, се вже видко
тай професор не з дурних,
по кількох словах марних
віднайшов Мирцюня швидко.

Той не дбав про се чимало,
чим коробку обвинув,
взяв папір, що дома мав,
а там кілька слів стояло.

По письмі його зловили!
Що крутив, не помогло!
Ну, і лихо надійшло,
бо на карцер засудили.

Але карцер ще не лихо,
та професор пик тепер,
наче з хлопця шкіру дер,
хоч той вже сидів страх тахо.

Так донік йому у школі,
так двійки трійки писав, —
Мирко пальці аж кусав
так бажає жити на волі.

І діждав ся! Вікна вибив
у професора в ночі
та до дому вже йдучи
свого-ж ворога надібав.

Тільки й був уже у школі!
Вигнали зі шкіл біду!
Не назвав там гаразду,
а тепер зажив на волі.

Він блукав, як ніч так днина,
аж боліла голова,
а тимчасом у жнива
жвава Гандзя мала сина...

Пан професор прослезив ся,
що діждав ся пеленок,
що в кошиці був сенок,
і з Гандзею подружив ся...

(Дальше буде).

Вісти торговельні і промислові.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові
від 24. до 30. цвітня 1911.

за 50 клг.

Пшениця	11.75—12.00 K
Жyto	7.30—7.60 K
Ячмінь броварняний	8.50—9.50 K
Ячмінь на пашу	8.20—8.50 K
Овес	8.00—8.20 K
Кукурудза	0.00—0.00 K
Гречка	6.60—6.80 K
Горох до вареня	11.80—13.40 K
Горох на пашу	00.00—00.30 K
Бобик	8.00—8.30 K
Конюшина червона	72.00—81.00 K
Конюшина біла	93.00—102.00 K
Конюшина шведска	65.00—75.00 K
Тимотка	45.00—55.00 K
Ріпак зимовий	13.00—13.25 K
Насінє конопл.	00.00—00.00 K
Хміль старий	120.00—130.00 K
Хміль новий	00.00—0.00 K

Др. С. Віттлін

красівий адвокат у Львові

переніс свою канцелярию з ул. Кароля Лю-
двика 29. до дому при

ул. Хорухици ч. 6., II. поверх

ріг Академічної.

Телефон ч. 445.

Мати також єї донька

хоче мати гарну виправу і тому не
зволікайте, а замовте собі взори
чудових дамастів, Градлі, канвас,
полотна, біле на ліжка і столове,
хустянки, як і новости в францу-
ських зефірах, англійських полотнах
на одіж, кризенти, оксфорди і ин.,
які вам пришле ся даром і оплатно
просто з фабрики виробу полотна
і з дому для вислок з першоряд-
ної фірми

Братів Крейсар

в Dobruschka 9275. Чехи.

Наслідком надиродукції продає-
мо низше ціни ось що:

1000 тузинів гарних білих по-
лотняних хусточок нешитих 150/200
см. великих за 6 штук 14 K.

1000 штук полотна на всяке бі-
ле. 1 штука 20 метрів, 74 см. ши-
рини 11 K.

1000 штук дуже делкатного по-
лотна для найделкатнішого біла,
1 штука 20 м. 82 см. ширини 18 K.

1000 метрів гарних сортованих
решток 2—8 метрів великих, 30 ме-
трів 18 K.

За те, що не подобає ся, звер-
таємо гроші.

Особенности для уладжень в го-
телях і різних заведенях.

В Данії, Швеції, Франції, Прусах, Баварії, Чехах
на Моравії можуть сейчас отримати працю ро-
бітниця і робітники рільні, котрі зголосять ся
по контракти до

Товариства Еміґраційного

в Кракові

ул. Рацзівіловска ч. 21 або до філії тогож
Товариства

у Львові ул. Дзялихських ч. 5.

За посередництвом Товариства Еміґра-
ційного можна рівно-ж набунати карти кора-
бельні на перворядні компанії корабельні до
Канади, Зєдинених Держав, північної Америки,
Аргентини, Бразилії.

Подорожних висилає Товариство через
Триєст, Бремен, Роттердам або Антверпію після
їх власного вибору. Для родин рільних до Бра-
зилії переїзд даром.

(1—3)

Др. Богдан Барвіньский:

Зїзд галицького князя Данила з угорским
королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Исто-
рично-критична аналіза. Львів 1901. 160 ст.
18. — Ціна 10 сот.

Прешбурский зїзд в справі спадщини по
Бабенбергах. (Причинок до історії великого
австрійського безкорольва). Львів 1903. 80 ст.
27. — Ціна 30 с.

Жигмонт Кейстутович, великий князь Ли-
товско-руський. Исторична монографія. Жовква
1905 80 ст. XIV+170. — Ціна 2 K.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodub-
ski. Львів 1906. 80 ст. 28. — Ціна 50 с.

Bogurodzicza dzewicza a історичні ви-
сновки Д-ра Щурата. (В інтересі історичної пра-
вди): Львів 1906. мала 80 ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки і
матеріяли до історії України-Руси. І. Жовква
1908 мал. 80 ст. 170. — Ціна 2 K.

Історичні причинки і т. д. II. Львів 1909
мал. 80 ст. X+94. — Ціна 1 K 50 с.

Історичний розвіи імени українсько-рус-
кого народу. Львів 1909, мал. 80 ст. 41. — Ці-
на 40 с.

Дістати можна в книгарні Наук. Тов.
ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Посада дяка до обнята від неді-
лі Томіної в Ми-
шкові. Зголошена з долученем марки на від-
повідь слати на адресу: Гр.-кат. Уряд парох.
в Мишкові, п. Більче золоте.

АМЕРИКИ
КАНАДИ

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціна переправи кораблем 180 корон.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ В ТРИЄСТІ:

Карпатія, два 16. мая.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найбільші і найвеличавіші пароходи на
сьвіті:

Люзітанія, дня: 20/5, 10/6, 8/7 29/7
1911.

Мавританія: дня 13/5, 3/6, 24/6 2/7
1911. 122(33—?)

Асекуруйте своє майхо від огню в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся
від огню, щоби на случай пожежі не
понести страти, бо достаток одиниці то
добробит цілого народу.

Кожний Русин повинен асекуровати ся тіль-
ки в рускім товаристві взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства
асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати
заобезпеченя селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чи-
стий зиск своїм членам; на рік 1911 ви-
носить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шко-
ди по огни скоро і ретельно, а до комісії
запрошує все двох сподарів на оціни-
телів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і
бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть
дістати позичку у всіх великих Банках і в
Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять
з кіпцем 1910 року 3,052,250 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на
житє у всіх догідних комбінаціях (на
дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечати від
крадежи з вломом движимости всякого
рода, а товариства кредитові готівку,
цінні папери і векселі за дешевою опла-
тою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних
обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім
домі ул. Руска ч. 20.

